

uğraşıldığını gösteriyor. “Pazartesi” öyküsünde seçilen fiil kipinin bile yabancılaşmanın anlatımını nedenli üst seviyelere taşıdığına şahit olmak, öykünün gerçekten de ro-

mandansa şiirin kardeşi olduğunu anımsatırcasına tek bir sözcükle kuruluveren dünyası, edebiyatın çokça emek isteyen bir sanat olduğunu anımsatıyor bizlere.

Kitabın ilk öyküsü “Menfez”de büyükşehirde yerin altındaki bir metro istasyonundaki kart dolun merkezinde çalışan Erol’la tanışıyoruz. Erol, kendine koyduğu adla İbrahim, bol amcalı, abili, yengeli, eltili muhafazakâr bir ailede doğmuş, küçük yaşta yatılı yollanıp hocalarla hacılarla büyümüş dini bütün biri. İşyerinde yaşadığı haksızlıklar, söz verildiği halde yemeğe bile çıkamaması, insanlık dışı bir biçimde günde on altı saat çalışması yüzünden sistemi, amirlerini, emirleri sorgulama raddesine gelmiş ama bunu yapacak cesareti kendinde bulamayan bir aykırı karakter. İsyân edemeyip, herkesin birbirinden şüphelendiği bir dönemde kimseyle konuşamayıp kendince hayallerle avunuyor İbrahim. “Ardından şu beni ve bizi on altı saat çalıştırıp, metronun raylarına karşı tenhada el kol hareketi yapmaktan öteye gitmememi zi Tanrı’nın bir lütfu olarak kabul eden, göbeği baseni biraz büyütüğü için ve gut, tansiyon, nefes darlığı gibi zarif illetler yüzünden çağa özgü mazeretler üreterek namaz eda etmekten de kaçınan ama neredeyse tümü, mahallenin seyahat acenteleriyle umreye gitmiş, eşlerini de göndermiş ve sekiz saatlik mesai

Hem düne hem bugüne ait öyküler

Kâmil Erdem ilk kitabını geç yaşında yayımlasa da dilini, anlatımını oluşturmaya, olgunlaştırmaya belli ki çok zaman harcamış.

Kâmil Erdem, 2016’da ilk öykü kitabı *Şu Yağmur Bir Yağsa* yayımlandığında dikkatleri çekmişti. Birçok dergide, internet sitesinde ve sosyal medyada öykülerinin, dilinin inceliğinden bahsedilirken, ilk kitabını geç yaşta yayımlayan bir yazar olduğuna da değiniliyordu.

Arayı çok uzatmadan yeni öykülerini *Bir Kırık Segâh* adıyla kitaplaştırdı Kâmil Erdem. Yaşın, erken veya geç sözcüklerinin edebiyatta hiçbir önemi olmadığını bir kez daha kanıtlayan öyküler bunlar. Açıkça söylemek gerekirse, zamansızlık ve araya başka kitapların girmesi nedeniyle *Şu Yağmur Bir Yağsa*’yı okumayı daha ileri bir tarihe ertele-

miştim. Öyle de kaldı. Bu nedenle *Bir Kırık Segâh*’ı gördüğümde hiç ertelemeyen okumaya karar verdim ve iyi ki de öyle yapmışım.

Kâmil Erdem ilk kitabını geç yaşında yayımlasa da dilini, anlatımını oluşturmaya, olgunlaştırmaya belli ki çok zaman harcamış. Öykülerde karakterine göre biçimlenen dili –bazen eski İstanbullu, bazen 70’lerde Türkoloji öğrencisi, bazen dindar bir belediye çalışanı, bazen yaşlanmaya başlamış bir Ege çiftçisi– doğallığıyla okuru hayran bırakıyor. Bunun yanında öykülerinin yine içeriğine bağlı olarak bazen iç monologlarla, bazen tutuk diyaloglarla, bazen de sular gibi çağıldayan detaylarla kurduğu akışı ne denli

bitiminde, park yerindeki jiplerine çilekeş bir tavırla yürüyen amirlerimizin örneğin güçlü bir depremde bizimle birlikte öte dünyaya ulaşmaları halinde, o koca yıkımı ve ayağa kalkmayı içeren meydana, şaşkın, çaresiz bakışlarla dolaşıp durması!" İnanıklarının ihanetine uğramanın, yalnızlaşmanın, kimseye sığınamamanın, arada kalmışlığın hikâyesi anlatılmış "Menfez"de.

Yine güncele, yaşadığımız günlere dair ama şiirselliğinden, arka kapakta yazıldığı üzere nahifliğinden hiç ödün vermeyen "Ahlat Altı" en sevdiğim öykü oldu. Bir Ege kasabasında kendi kendine dünü, bugünü, eline almadığı sazını, uzunca zamandır söylemediği sözünü düşünen eskinin devlet fabrikasının, şimdinin dolmuş şoförü isimsiz anlatıcının ahlat ağacı altındaki içsesiyle başlıyor öykü. Onun düşünceleriyle beraber biz de son yıllarda yaşadığımız hayal kırıklıklarını, direncimizi artıran her umutlu olaydan sonra daha da dibe batmamızı görüyoruz içten içe. "Devletimiz fabrikamı satacağım diye tutturdukta, biz de kapağı konuldukta,

bu Veysel Dayı'nın oğlu Arif, ki nedense bir sarışınlık bulaşmıştı bu Arife, irikiyındı, gözü pekti, önyak olmuştu da direnme mirenme yapmıştık" diye anımsanan o güzel günler... Greve başlama, halaylar, davullar, çevre illerden ziyarete gelenler, köylülerin yolladığı yemekler, sazlar, türküler derken "... her şey devlete çarpıp tuzla buz oldu. Polis oldu, nezaret oldu, hâkimin seyrek beyaz bıyığı oldu." Artık eski patronu sayesinde dolmuş şoförlüğü yapsa da eski günler, fabrikası, kamyonu "kınalı"sı sık sık hatırına düşer anlatıcının. Şimdinin, o güzel günlerden sonra yaşanan dönemin özeti ise dolmuşuyla köye dönerken yaşadığında yatıyor: "Polis var, kavşağa yakın, durduruyorlar araçları. Polis deyince, Eğik Necmettin geliyor aklıma. Çadırımızı yıkturmak için başka hiçbir şey yapmadan, kollarını açıp önünde durması, üstüne çullanmaları, yerde tekmelemeleri. Kimse kimseye güvenemessin, bir zayıf insan bir koca devlete güvenemesin geliyor aklıma o kara sonbahardan bu yana. Fabrikanın kapısı, çadır, Arif geliyor aklıma,

Arife su götürüşümüz birbuçukluk pet şişede, nezaret parmaklıklarının ardında, kaşı yarılmış." İşte küçük bir kasabada yaşananlar bizim son yıllarımızı özetlerken hem anlatımdaki şiirsellik, hem duygulardaki incelik, hem de öykünün sonunda her şeye ama her şeye rağmen bir bebeğin doğumuna söylenen türküler, "Çökertme"deki "teslim olmayalım" kısmının üç dört kere tekrarı bir damla gözyaşı olup akıyor gözlerimden.

Kâmil Erdem umarım ki daha uzun yıllar yazsın, onun öykülerinde hem bugünü hem dünü yaşayalım. Bazen bir eski İstanbul hanımefendisinin terennüm ettiği klasik Türk musikisi parçasını, bazen halk ozanlarından deyişleri, manileri okuyalım, Datça'nın payam derdine düşmüş köylüsünün de ömrünün aylarını, yıllarını taksite bağlayan, güvenli site sakini plaza çalışanının da endişesine ortak olalım. ■

BANU YILDIRAN GENÇ

Kâmil Erdem, *Bir Kırık Segâh*
Sel, Şubat 2018, 135 s.

